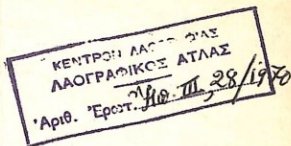

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dec 1969 - 26-4-70
10-4-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Νέα Σελεύκεια*
(παλαιότερον ὄνομα: *Ναφόςκος*.), Ἐπαρχίας *Θαλασσίας*
Νομοῦ ... *Θεσσαλίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀρσε*
Ζένης..... ἐπάγγελμα *Διδασκαλός*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ηγουμενίσα Θεσσαλίας*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *5*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεώργιος Φυσιολόγος*.....

τοῦ *Ἰωάννη*.....

ἡλικία... *44*... γραμματικαὶ γνώσεις *Γραμμ. Φιλολογίας Ἑλ. Π.*

Διημ. Σκαλίου... τόπος καταγωγῆς *Ἀνατολ. Ἠδερν*

Μικρὰς Ἀσίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΑΡΑΥΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΧΑΙ' ΗΛΕΚΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ
ΑΝΕΛΕΥΣΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΤΕΛΕΥΣΤΕΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΕΥΣΤΕΡΟΥ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΙΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ

βοσκήν ποιμνίων *Γκορσάκ, Γκορσάκ, Μέγες*....

Ἰταλίδες, Ἰνδοί, Κοινὴ Χρῆσις βοσκῆς καὶ βοσκῆς

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα *ἐν τῷ ἐξορισμῷ κατὰ χρονικὰ διαστήματα*..

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαν ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Εἰς γαιο*

κτημόνας Τούρκους.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *Ἡ ἀξία τοῦ ἀνελείνου καὶ τοῦ μετελείνου καὶ τοῦ κατανείνου*

τῶν ἀνελείνων καὶ τοῦ μετελείνου καὶ τοῦ κατανείνου ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρους, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *Εἰς ἀμφοτέρους ἀσχολοῦνται γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν*...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *ΝΟΧΕ* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους δρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Πάντα τοῖς δουλεύοντες εἰς αὐτὰ εἰργάζοντο ἀπομακρυνόμενοι ἀπὸ τῆς οἰκογενείας εἰς τὸν ἰδιοκτητὴν γῆμα*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) *γιαρὶ* ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... *Τσιφλικούχοι - παρῆδες* .....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; *Εἶδος* ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς ἀσχομένους ἐκ τῶν γεωργικῶν ἀπολαύσεων τῶν δούλων καὶ ἐλάμβανον ἀμοιβὴν ἰσοκάτους διὰ τὸν ἢ 15 δραχμὰς ἀνά ἡμέραν*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *ΝΟΧΕ* .....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπηγάιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰργάζοντο εἰς τὸν τόπον των μετὰ τῆς Διοκείας ὀλοκληρῶς* .....

β) Ἐπηγάιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... *ΝΟΧΕ* .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *ΝΟΧΕ* .....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Εἰς τὸν ἔρπον τῆς καταμετῆς σούδα καὶ χρῆσις λιπασμάτων ἐλάμβανεν χώραν ἐκ τῆς ἀποτῆς τοῦ 1892 ἕως τοῦ 1960 ἔχεν τὸ χρῆσις φυϊκοῦ κόπρου ἀγροτικῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1960 χρῆσις μυκτικῶν λιπασμάτων.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... *τὸ 1960*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1922 Αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1954*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐλήνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *τοῦ 1900ς διὰ τοῦ ἀγροτικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐλθόντων κτηνόδοκων καὶ μονοφτεροῦ, ὁλοῦ ἐκφορμῶν ἐκ τοῦ ἀγορᾶς ἐκφορμῶν καὶ τοῦ ἐκφορμῶν.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....
2. .... 5. .... 8. ....
3. .... 6. .... 9. ....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *1948*
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *1967*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *οὐδέποτε* ...
 5) Μηχανή ἄλωνισμού *1950* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *μόνος του δ. καὶ οὐ*
γεωργὸς τοῦ ξύλινου μέρες.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Ἐκ τῶν καὶ ποὶ σχημάτων τοῦ ἐνὸς παρατιθέμεν ἕκαστον μορφὴν τοῦ παλαιοῦ ἀρότρου*

- 3) Ἰκνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *Δὲν εἶσθε ἀναγνώστη οὐδὲν*

1. *ξύλινον ἀροστρον ἐνταῦθα* ..... 11 .....
 2. .... 7. .... 12. ....
 3. .... 8. .... 13. ....
 4. .... 9. .... 14. ....
 5. .... 10. .... 15. ....

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Δὲν ἔλαβον ἐκ χροσίου σήμερον ἐνταῦθα
 ἕξ ἑκὼν δραχμὰς ἑξ ἑκὼν δραχμὰς τοῦς καταγεγραμ-
 μένῃς καὶ ἑξ ἑκὼν δραχμὰς τοῦς καταγεγραμ-
 μένῃς ἀποδοτέας

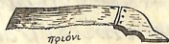
- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Σιδηρὸς κωνικός*

εργ. 20 κομμάτια με ύψος 9,7 cm

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάτι κλπ.).....

(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρβι, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....
(Σκεπάρνι, κενό, (πριόνι) μαστιγκάρ, (άρβι), μαστιγκό, (ή ήμα), έγέ και (ξυλοφάις), γεφύρωσι.

πρόνοι

အိပ်ငြိမ်း

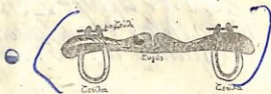
ρυνί ἢ ξυλοφάει (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Ἐχρησιμοποιοῦντο βόες καὶ...*

βούβασι. Σήμερον δὲ καὶ ἑσθέρων καὶ ἡμιόνων
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Καὶ ἓν καὶ δύο. ἢ καὶ ἀνθρώπων καὶ κύνων*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

καὶ διὰ τοῦς βόας οὐχὶ διὰ τοῦς ἑσθέρους...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λοῦριά, λοῦρα, ζεύλες, τιζεύλια κλπ.).

Ὁ ἐνὶ παλαιότητι ζυγὸς ἔκ τῶν δούλων ἠνέσχετο καὶ ἡδὲν ἔχει καὶ σήμερα δὲν ὑπάρχειν. σήμερα ἔξαρτήματα. λοῦρια καὶ ζεύλες, μοσχάρια, κουρούρι...

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *δὲν ὑπάρχειν σήμερα*

ζεύλα. εἰς τὸν τόπον μας...

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ὁ κρίκος ἦτο ἐκ σιδήρου...*

καὶ εἴχετο καὶ...

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *1999*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον *Ἀκριβῶς ὡς ἡ ἐκείνη εἰς τὴν ἐσθέρων σελίδα (7) τὸν τόπον ἐρατηκῆτος 18*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

- α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπέραιτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Admire & develop

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πώς γίνεται το ξεξίδισμα εις το σιδηρούν άροτρον.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

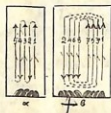
Μεγάλη νύκτα θαλασσοῦ καὶ ἄκρα προσδοκία εἰς
ἐλπίδα καὶ κοίτη ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐνδύναμιον τῶν

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὀργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...Ὀργώνεται ὡς... τὸ σχῆμα β. σήμερον καὶ...
ὡς... τὸ σχῆμα α. παλαιότερον... εἰς τὴν ποίαν...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

...ὁ ἐν εὐθείᾳ ἀλλ' ἢ περιφερειακῶς...

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀρόρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίες, ντάμιες, στασιές, μεσθεράδες κ.λ.π.);

...ὁ ἐν εὐθείᾳ καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται κατὰ λωρίδας διαστήσεις...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; ...

...με αὐλακίδων...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

...εἰς... ἐκκεκλιτὴ μέση...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

...καὶ σήμερον τὸ ὄργωμα μετὰ τὸ ὑνί ἐκκεκλιτὸν...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... *Εἰς ἑκατὰ ὀργώματα μέ...*
εἰδὼν ἔρπον ἔδ' ὄνι .....

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. κολλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Συνιστᾶται ἑκατὰ ὀργώματα*
ἀλλὰ καὶ εὐὸ ἰσχυρὸν συνιστάται. ἡ δὲ
τελευτῶν ἡ ἀροτρία. ἡ δὲ ἄρ' ἔρχεται ὀργώμα
τὸ βον δὲ βόλε. καὶ τὰ ἴσα ἔρχεται ἔχοντο εἰς
ἐν ἑκατομνηντα σπορᾶς. ἡ δὲ ἑκατομνηντα σπορᾶς
ὅσον χρῆσται διὰ τὸ πᾶν τὸ χωρίον

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ὀργώματα ἑκατὰ ὀργώματα μέ τὰς ἀνωτέρω
ἀναφερόμενους συνιστάται εἰς τὸ χωρίον. γ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίταρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἔσ' ἐν ἑκατ. .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐπρόχνην. *ἡ δὲ ἑκατὰ ὀργώματα. ἡ δὲ ὀργώματα*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν.

π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους : *σπορικὴ μηχανή,*

ὁ βορὴς καὶ ἡ ἔρπον. ἡ δὲ ἔρπον. .....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον: *μετ' ἐλλειψοειδῆ*

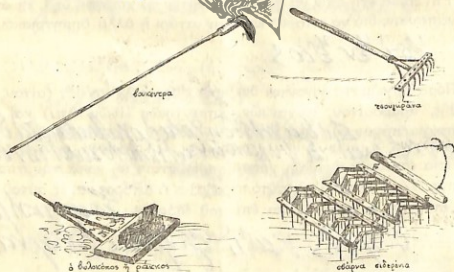
σιδηρᾶν ράβδον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βουκέντρου
ἐντομίζονται κηρύσσου

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα): *Γίνεται σβάρνισμα*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων).

μετὰ τοῦτο γίνεται ἡ σκαφή τῶν μερῶν ὡς
δὲν ἔχουν ὀργωθῇ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Ὁ κασμός διὰ σκαλίσκου, σκαλιντρίνης
καὶ ἡ ζούλα διὰ μαλακῶν μέσων .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ἡ γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα διὰ τὴν ἀραιότητα, ῥίχνει
τὸν σπόρον καὶ λήγει τοσοῦτος βοσκὴν εἰς καθαρίσματα
καὶ ἀκαθάρσια καὶ ἀγένητα σποροῦ

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Εἰς γὰρ κίμα, ῥόβη καὶ ἡ καλλιέργεια
ἡ σπορὰ γίνεται εἰς τὴν ἀραιότητα

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ῥόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Εἰς ξηρικά
ἀλλὰ καὶ γὰρ κίμα μερῶν

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρναντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Εὐφύτευον καὶ φυτεύοντα
εἰς τὰ κίμα

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
*Παρατήρησον μετὰ τοῦ ὡς κατασκευάσθηκε
 καὶ τὰρα μετὰ τοῦ δοντικῶς δρεπάνου, ὅταν
 συνκρίνῃς· χρηστὸν μηχανὸς (κοφινῆς)*

δρεπάνι δοντικόν

δρεπάνι

δρεπάνι
με κόψη

Ἐάν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

*Δὲν εἶδαν ἄλλα ἐργαλεῖα ἐν
 χρήσει.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφοῖν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *με δρεπάνι*

καὶ κόσσα

κόσσα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὀμρλή ἢ ὀδοντωτή· (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

*ὡς κόσας δρεπάνη καὶ τοῦ δρεπανοῦ
 ὀδοντωτῆς.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *ὡς γὰρ*

*ἀνωτέρω σχεδιαγράμματα τῆς κόσας καὶ τοῦ δρεπανοῦ
 ὁ σιδηροῦς σκελετὸς δὲν εἶχεν οὐδὲ εἶχε
 χωριστὸν ὄνομα.*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

*Ἦσαν τοῦ ἐργαστοῦ καὶ κινε-
μοτροῦ εἰς τὸ ἔμαρναν*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

*Ἦτο καὶ διατηρεῖται καὶ οὐ χεῖρον
εἰς τὰ ἔμαρνα ὅπου οὐδεὶς τοῦ θερίσκει*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

*Ἀνάλογα μετὰ ἀνισομενίας τοῦ πεδίου
ἐν τοῖς ἔμαρνα*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

Ἐπὶ τῶν ἔμαρνα

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δρασίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

*Εἰς ἀπεχθεῖαν οἱ θερισταὶ
εἰσελθόντες ἐδάφους ὀψέμεν καὶ τὰ αὐτὰ συνιέναι
καὶ παραλαμβάνει. Ὅσοις ἐδάφους δὲν γίνονται χερσὶς
μηχανῆς*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*Ὅσοις μαζί μετὰ κεφαλῶν τῶν σταχυῶν
πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Χειροκρότη (κτεροει)*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*Ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ὅχι
ἐπαγγελματίαι*

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο αὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χοῦμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*ἡμερομισθίων με ἀμοιβὴν εἰς εἶδος
ἀνευ φαγητοῦ δὲν ὑφάρχει χωρὶς
τὴν ὀνοματολογία*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*μόνον καθύψιστα εἰς τὸ μικρὸν
δοκρυδον τοῦ ἀριστεροῦ χεῖρος*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Οἱ σφοδραὶ ἔδενον καὶ οἱ ἄλλοι
τοὺς δέκα γενεὰς μετέφερον· οἱ
ἦτο δρεσάϊ· τὰ δέσιμον χιτῶν μετὰ
καταμύζαν· διαφρετικὰ τὸ δέσιμον
χιτῶν μετὰ τούτου, διαφραγμὰς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Συνεκentrῶντο ὡς ποτὶ εἰς ὠρισμένο
μέρος· ἐνταῦθα μαζὰ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *μόνον...*

*διὰ τὸ 1992, εἰς ἐγκαταστάσας ἐν αὐτῇ
ήρπαιον, ἢ καλλιέργεια τοῦ σααφάρι, ὀρυζία
εἰς καλλιέργεια μελιόκαυ, τὴν ἐσοχὴν τοῦ χειμῶνος*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Ἐ. εἰς τοῦ... συντάξις τῶν
... ὡς τὸ σχῆμα τοῦ εργαλείου 56 γ.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ἑπὶ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *καὶ σανὸν καὶ*

*ἐν τῷ ὡς ἀκριβῶς γίνεται ἡ καλλιέργεια
τῶν δημητριακῶν καὶ μελιόκαυ καὶ
ξηράνσις τοῦ ὡς ἡ ξήρανσις καὶ
ἐγκαταστάσας εἰς καλὴν...*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.). *μετὰ τὴν κοπὴν καὶ μετὰ τὴν συντάξι
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ήσαντες τρεῖς ἡμέρας καὶ
μετὰ μεσάμβροια. Ἐντὸς κελυγγοῦ μεσάμβροια
τοῦ αὐτοῦ μεθόριου (ἐλάου) σπρίταις ἐκροσ-
νύον αἰσθητὴν ἀνταρθεῖν διασταθμῶν οὐχὶ χωρίων
ἔντος τοῦ ἐκκεντρώου ἐστὶν τοῦ μεσάμβροια οὐχὶ
ἐκκεντρώου μεσάμβροια Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἁλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἁλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

... Πάντα τε ἐκκεντρῶν εἰς τὸ
... Θεμελιώδη χωράφι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἁλωνισμόν
δεματία. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν;
Ἐπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως.

μετὰ τὰς θεμωνιάς καὶ χωρὶς καθωρισμένην ἔχον
καθεστῆσαν μέγλην μηχανὴν καθεστῆσαν μετὰ κεραία
μετὰ καὶ ἐκκεντρώου ἀνταρθεῖν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἁλώνι διὰ τὸν ἁλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρί-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἁλώνι;

... ἡμεῖς δὲ ἐλάου
... μετὰ τὸν ἁλώνι καὶ εἰς χωράφι
... ὁ διαχωρισμός τῶν ἄχυρων ἐλάου

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἁλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποῖαν θέσιν;

... ἔντος τοῦ χωραφίου εἰς
... ὁ χωρὶς ὁ θεμελιώδης

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον
οἰκογένειαν .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ; *Προσέτοι-
μασ. 20 λευγῶν ἕως 10 Ἀβγούστου.*

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χωματάλωνο μὲ δά-
πεδον*

*μὲ τὸ φυσικὸν τοῦ χωματός, χωματὸς ἐκδοσμένος
ἐν τῇ ἐκείνῃ καὶ ἐκδοσμένος μετὰ μέλανος
ἐν τῇ ἐκείνῃ*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) *Διότι τὸ ἄλῳνι ἔχει
δαπεδὸν καὶ τοιχὸν μὲ μέλαν
τοῦτον καὶ σκεπάζεται*

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁχι μόνον
ἐστὶν ἐξελεγκτὴ ὁ ὥρας*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.
*Ἦν. ἀρχῇ δύο χειρὸς σταυροειδῶς καὶ...
 καὶ αὐτῶν ἀπέναντι τοῖς ἑξῆς χειρὸς...
 μέτοι σταύρου πρὸς τοὺς ἐκείνων*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.) *χρησὶς τῶν κατὰ τὸν*

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ δούλιος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηχερός,
 στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιάγραμμα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἐρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

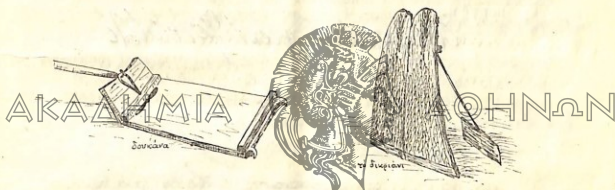
*καταπατήσεις. διὰ περιφερῆσαι. ζῶων...
 ζῶων ἢ ζῶων ἀπὸ τοῦ μέτρου εἰς τὸν
 ἐξαρτημένον εἰς τὸ κέντρον καὶ ἀπέναντι...
 ἔχουσιν 1,70 ὄνομα φορέτης (τοῖς).....*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικῆς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα

*Ζωροάστρης
δχαντην εἰς τὸν δωδεκάγωνον ἐκαστα πῶς ἐκ δχιθρα
ἐκ δχαν. Σύνδεσμος δὲ δύο δχαντην δωδεκάγωνον
μήκος 0,70 μ. Ζωροάστρης δχαντην δὲ σφαιρικός
τοῦτο καὶ δόξαμεν εἰς τὸν δωδεκάγωνον μετὰ δχαντην ἐκαστα
σφαιρικός μήκος 0,70 μ.*

γ) Που ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

*ὅτι ἐξ υἱοδότη καὶ ὅτι ἐξ υἱοδότη
ἐκ δὲ ὁδότης ἀπὸ δὲ ὁδότης*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην.

ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ διακόπτεται ἐν τῇ
6^ῃ μεσημέρι καὶ ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπομένην
ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἕως ὅτου
ἀρξάνται.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

δουκράνι καὶ τρικράνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους;

καὶ μετὰ τὴν δουκράνι καὶ τὸ τρικράνι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

δουκράνι καὶ τρικράνι καὶ δουκράνι καὶ τρικράνι καὶ δουκράνι καὶ τρικράνι

καὶ δουκράνι καὶ τρικράνι καὶ δουκράνι καὶ τρικράνι

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δὲν ὑποφέρει ἐνερμασία
στρώσεων. πλένεται μόνον ἐντὸς
ἐγίνετο ὁ ἀλωνισμὸς

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δὲν ὑποφέρει γὰρ οὐδὲν ἐνερμασία

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοῦ πάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Εἰδικοί ἀλωνιστοὶ ἐνερμαζόμενοι
ἀρχαῖοι

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ποχι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἔκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Δὲν ἐκρημοποιεῖτο

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

Δεν ἔσο ἐν χρῆσει οὐδὲ εἶναι

κοπανός στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μακρὸν κυρτὸν ἀντισηματικόν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; ...

Οὐδεμίαν περιήγησης
νῦναρχα

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

και εις την άχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Δεν διασώχην ποιῶντα σκετάματα

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Εἰς τὴν τράρκικην μηχανὴν σιμαμένα τραγούδια, οὐκ ἐβόλκα καὶ κατεργασμένα οἷα τοῦ ἀδωνισμοῦ

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήση ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνταγματὴς κλπ.) (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἐργασίας ἐνταυρίσθησαν ἐπιδρομὴν β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυν, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. .....

ἔχεται μετὰ τοῦ πλατῆμα τοῦ τοῦ σκαφτοῦ ἐξ αὐτοῦ τοῦ τοῦ κατεργαστοῦ σκαφτοῦ ἐν τῇ τοῦ ἀδωνισμοῦ

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς εἶχε οὐκ ὀλίγα φαρμακὰ καὶ ἐξαιρούμετο κατὰ μὲν καὶ τὸ ἀνέμιον. οὐδὲν λοιποῦ εἴσεται εἰς τὸν σωρὸν καὶ οὐδὲν λέγεται.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ἐν ταύτῃ γίνεται μετὰ τὸν φτυάρα, ὡς τὸ οὐκ ἔστιν καὶ τὸ φτυάρι μετὰ τὸν φτυάρα, οὐκ ἔστιν μετὰ τὸ φτυάρι. ὅσοι ἀναφύονται ἀναφύονται.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα, εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

ἡ ἀνδρας, εἰδικὸς ἀνδρας, εἰς ἀμειβόμενος εἶχε ἀναλίσκει τὸ ἀνέμισμα.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τοὶ χονδροὶ τεμάχια ἀνέμισμα, ἀνέμισμα καὶ διατίθεται ὅσα τοὶ χονδροὶ. ἂν γίνεται δεῦτερον ἀνέμισμα.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ τοιαῦτα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο ... *ἐν δὲ γυναικίᾳ ἀντὶ*

λενίζου.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

*Ἡ διαλογή γίνεται μετὰ κόσκινον, ὅθεν ὀνομάζεται
γλουφερ. μετὰ δὲ μετὰ τὸ κόσκινον μετὰ σαλευφάρον
καὶ ὀνόματι μετὰ γλουφὸν καὶ μετὰ γλουφόν. Ἐξ οὗτων
ὁ κόσκος.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
υἰῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ἐργάζονται καὶ χιτεύου ἐλαδ. γίνονται ὡς
τὸ ἀρονηματικὸν διαμαρτυρεῖται. ἰκαίμασται
Ο κύκλος τοῦ ζύχου τοῦ φάσκει καὶ τὸ κοῖτον
μέρας ἀσπασίοντος δερμάτιον καὶ οὐ
μέραν οὐρματινόν .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ἡ δουλειὰ ἐργάζεται
μετὰ ζύχου φτυαρι δακτύλου φτερού
εἰς τὸ πᾶν ἡμεῖς τὸν ἀντικείμενον ἐργάζονται
σταυρὸς μετὰ φτυαρι καὶ ὡς τὸ κοῖτον
ἐτοιμαστέον τὸ ἔδαφος .....

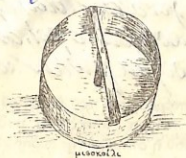
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. ὡς τὸν ἀντικείμενον δακτύλου φτερού

ὡς τὸν ἑνα σκόρπον καὶ ἑνα κρομμύδι
Ὅταν ἔρχονται τὸν καρπὸν εἰσέρχον
καὶ σέφει ἀπὸ δέναν καὶ μετακινεῖται τὸν
θεῖον .....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ κατὰβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνει π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκη.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνει ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ξεῖδετο... ἡδεκάτη... εἰς τὰς ἀλωναὶς
μετὰ τὸν δοχεῖον γενικῶς τῶν 136 καὶ
ἀερίων

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ὀλωματικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) #...

ὁ καλὸς... εἰς τὸν...
...ὁ καλὸς... εἰς τὸν...
...τῶν 136 καὶ...
...ὁ καλὸς...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) #...

ἐν τῇ οἰκίᾳ... εἰς τὸν...
...ὁ καλὸς... εἰς τὸν...
...ὁ καλὸς... εἰς τὸν...
...ὁ καλὸς... εἰς τὸν...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἡ διασπορὰς γίνεται εἰς τὸ χαλὸν εἰς ἀνυποκατάστατον*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

μετὰ τὸ ἀλώνισμα γίνεται καθαρισμός καθαρίσματα κατ' ἐξασθενέστερον ὡς εἰς σάκεα καὶ εἰς ἀνυποκατάστατον

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὄχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται, πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ὁ δὲ πλέγμα ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰοῦδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

καίτοι πρὸς οὐδὲν ἔλαττον οὐδὲ ἀποκριάς οὐδὲ καὶ κατὰ τοὺς ἡμέρας τῶν ἀσπερῶν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; .....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς) .....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

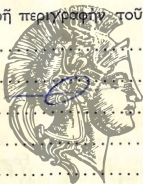

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ